

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Vigyázz a motorra!

Az emberi szervezet minden része a legcsodálatosabb célszerűséggel van berendezve. A szív és az erek, melyeket mi a vérkeringés szerveinek nevezünk, szintén a legtökéletesebb módon látják el feladatukat. Ez pedig abból áll, hogy a vért, az emberi szervezet éltető elemét, kellő mennyiségben szállítsák az egyes szervekhez.

A mozgató erőt a szív, az emberi szervezet motora szolgáltatja.

Ha valaki ágyban fekve nyugodtan alszik, úgy összes szervei szintén pihennek. Vérré, mely a tápanyagokat hozza és az elhasznált alkatrészeket elviszi, alig van szükség. Ha azután ez az ember felébred, nyújtózkodni kezd, majd felkel ágyából, úgy izmai működésbe jönnek és rögtön ötször annyi vérré van szükségük, mint pihenéskor.

Ha ez az ember azután reggelihez ül le, úgy izmai megint pihennek és nincs szükségük a fokozott véráramra. Evéskor ellenben az emésztőszervek igénylik a fokozott vérmennyiséget.

Ha ez az ember reggelije után testi vagy szellemi munkába kezd, úgy a fokozott véráram izmai, vagy agyveleje felé irányul, a szükséglet szerint.

Az áramló vérmennyiség pillanatok alatt történő szabályozása az emberi szervezet egyik legcsodálatosabb berendezése. De nem kell csodálkoznunk azon, ha ebben a bonyolult szervezetben zavarok állnak elő. Tudjuk jól, mentől finomabb egy gépezet, annál könnyebben romlik.

Bennünket inkább az érdekel, hogy megismerjük és elkerüljük azokat az ártalmakat, melyek tapasztalat szerint leggyakrabban támadják meg a szívet és az ereket.

A legtöbb szívbeteg ember betegsége a

vérbajtól származik. A vérbajt erkölcsös életmóddal biztosan elkerülhetjük. Ha mégis megfertőződött valaki, úgy ne sajnálja az időt és a fáradságot az évekig tartó vérbaellenes kezeléstől. Kellő kezelés által nemcsak a fenyegető szívbetegségtől, hanem sok egyéb kellemetlen utóbetegségtől is megszabadul.

Nagyon sok szívbeteg elhanyagolt hüléses és egyéb fertőző betegségek utóbajaként jelentkezik. Nem szabad tehát semmiféle betegségünket túl könnyen vennünk és idejében orvosi segítséghez kell folyamodnunk. A lelkiismeretes orvosi kezelés sok helyrehozhatatlan kártól megóv minket.

A szeszitalok rendszeres fogyasztása is elgyöngíti szívünket. A szesz minden szervünket megtámadja. Nem csoda, ha az annyira érzékeny szívet és vérereket is idővel tönkretesz.

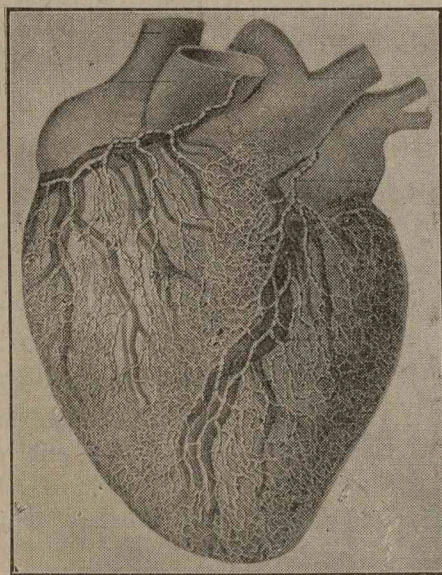
Különösen ártalmas a szívre a dohányzás. A dohányban található mérgek, a nikotin a legerősebb szív-mérgek.

A gondok és bánat is gyöngítőleg hatnak szívünkre. Sok gondot és bánatot kerülhetünk el önmagunk fegyelmességével, mert sok bajnak saját magunk gondolatlansága az oka.

Az elkerülhetetlen bajokat is könnyebben viseljük el, ha végre megtanuljuk, hogy a bajok és a bánat is lsten végtelen bölcs elhatározásából ér minket és végeredményben javunkat szolgálják.

Manapság az orvosi tudomány annyira kifejlődött, hogy nemcsak a kezdődő szívbetegségeket gyógyítja meg biztosan, hanem a régebbi időkben okvetlen halálos szívserüléseket is operációval meg lehet gyógyítani.

Néhai Erzsébet magyar királyné halálát is ilyen szívserülés okozta, melyet egy anar-

Az emberi szív

chista töre ejtett rajta. Akkoriban az ilyen szivsebeken nem tudtak segíteni. A mai orvostudomány segítségével Erzsébet királyné életét meg lehetett volna menteni.

Mint az egészségtan minden terén, a sziv egészségtana terén is legfontosabb a betegségek megelőzése. Megbetegedés esetén pedig a gyógyulás lehetősége annál nagyobb, minél korábban kezdjük a gyógyítást.

Dr. Zs. K.

Bivaly, mint hátiló.

Ujabban nemcsak a lovakon, hanem más faju nemes tenyészállatokon, bikákon, teheneken és disznókon is lovagolnak. A tenyészállatok lovaglása azt a célt szolgálja, hogy számukra megfelelő testmozgást biztosítsanak. Ennek a testmozgásnak azonban nem szabad olyan megterhelőnek lenni, hogy például fejős teheneknél a tejtermelés rovására menjen. A tehenek, bikák és disznók meglovaglása tehát az állat egészségé-

nek előmozdítását célozza. Közép-Ázsiában azonban rendes hátszlónak használják a jakot, vagy tibeti bivalyt. Képünkön egy mongol férfit mutatunk be tibeti bivalyon ülve. A tibeti bivaly rendkívül erős, edzett és igénytelen. A zord teleket könnyen kihuzza kevés táplálékkal, mert marja tájékán hatalmas zsirúpja van és ez tartalék tápanyagot szolgáltat az éhező testnek. A tibeti bivalyat a törökök is ismerték már abban az időben, amikor európai hódító utjukra indultak. Levágott farka lobogóra huzva különös kitüntetést jelentett. A történelemben szereplő lófarkas basák zászlórudjaikra nem lófarkat, hanem a tibeti bivaly farkát huzzák fel.

Amerikába viszik a romániai négyes ikreket.

Philadelphiában nemzetközi iker-kongresszust fognak tartani. A kongresszusra kiviszik a romániai négyes ikreket is. A romániai négyes ikrek Patarlagele ókirályságbeli községben szü-

lettek, szüleik szegény munkás emberek. A kisgyermek gondozására és felnevelésére mozgalom indult meg és orvosi felügyelet alatt folyik nevelésük. A négyes ikreket az amerikai kongresszusra ki fogják vinni és bemutatják a tudósoknak.

Tóth István festménye: Régi udvarház.

Hogy é'nek magyar testvéreink Csehszlovákiában?

— Ismertető levelek. —

E levelemben röviden a csehszlovákiai magyarság gazdasági életének egyik legvirágzóbb és legfontosabb területéről, szövetkezeti mozgalmunkról kívánok beszámolni. Kisebbségi nemzet gazdasági szervezkedésének legmegfelelőbb formája a szövetkezet, az egymás erőinek tömörítése, amely a legjobban oldja meg a kisebbségi önszegély feladatait. Kisebbségi sorsban virágozik a legjobban ez a mozgalom, igen sok háborúelőtti példára (finn, román stb.) hivatkozhatnánk, de most szemünk előtt van a magunk élete, amely fényesen beigazolta a kisebbségi önszegély gazdasági formáját: a szövetkezeti mozgalmat.

Az államfordulat után Csehszlovákiában magyar szövetkezeteink anya-központ nélkül maradtak. A törvényhozás első intézkedése volt 1919-ben, hogy törvény útján egységes központot létesített a szlovenszókói szövetkezetek számára Központi Szövetkezet céggel Pozsonyban. E központ feladata volt, hogy a budapesti Hangya-központtal és az Országos Központi Hitelszövetkezettel elvégezze az elszámolást és az itteni szövetkezetek törvényes ellenőrését elvégezze. A Központi Szövetkezet minden szövetkezetet magába tömörített és a fogyasztási szövetkezetek számára árueosztó központokat is létesített. Azonban a törvényhozás 1924-ben a pénzügyi központoktól megvonta az árueosztás jogát és a Központi Szövetkezetet, mint a hitelszövetkezetek központja, egyúttal pénzügyi is volt. Meg kellett tehát szüntetnie áruközpontjait. A magyar szövetkezetek ekkor Nyugat-szlovenszókón összeálltak és csekély anyagi erővel, de annál nagyobb lelkesedéssel megalakították 1925. júniusában a Hanza szövetkezeti központot. Az induló alaptőke 50 ezer korona (alig 300.000 lej) volt, igazán csekélység. A Hanza alakulásakor 44 szövetkezet tartozott kötelékébe, 1936. december végén 196 fogyasztási szövetkezet tagja a magyar központnak. E számból 40 szövetkezet a Hanza 11 éves fennállása óta alakult és a legszebb eredményeket érte el. A Hanza működésének körzete azonban nem terjed ki egész Szlovenszókó területére az óriási távolságok miatt. Körzetébe tartozik Pozsonytól az Ipoly felső folyásáig Csallóköz, Mátyusföld (a régi Kis

Magyar Alföld területe), továbbá a Nyitra alsó folyásának völgye, a Garam és az Ipoly völgye, tehát az egész Nyugat- és Dél-szlovenszókó magyar nyelvterülete.

A Hanza kötelékébe tartozó fogyasztási szövetkezetek 1936-ban 60 millió korona (360 millió lej) forgalmat értek el. Maga a központ 46 millió korona forgalmat bonyolított le. A forgalom minden évben óriási arányokban emelkedik.

Szövetkezeteink gazdasági tevékenységükön kívül (gabonavásárlás stb.) hihetetlen közművelődési és népjóléti munkásságot fejtenek ki. Nálunk szinte elképzelhetetlen olyan falu, ahol ne volna szövetkezeti kulturház, magyar közművelődésünk vára. A szövetkezetek iskolák, templomok építéséhez tetemes összegekkel járulnak hozzá, résztvesznek a falu segítő munkájában, iskolásgyermek felruházásában, a szegények élelmezésében stb.

A kelet-szlovenszókói magyar szövetkezetek a testvérszlovák központ kötelékében ugyanolyan munkát végeznek, mint a nyugat-szlovenszókóiak. A szövetkezeti autonómia teljes, így a kelet-szlovenszókói szövetkezetek is hasonlóan végezhetik magyar munkájukat. A Kárpátalján működő magyar szövetkezetek az orosz, szlovák, cseh és magyar szövetkezetekkel együtt szintén egy központban működnek. Különben a testvériség legkifejezőbb jele az, hogy 1935. január elsejétől Centrum név alatt valamennyi szlovenszókói áruközpont szövetkezet és ennek vezetője magyar, Nagy Ferenc, a Hanza főigazgatója.

A hitelszövetkezetek a pozsonyi Központi Szövetkezet kötelékébe tartoznak. Itt tömörülnek a magyar, szlovák, német és az orosz hitelszövetkezetek, melyek az országrész területén működnek. A szlovenszókói hitelszövetkezetek betétállománya 1936. végén összesen 1 milliárd 150 millió korona volt, ami kb. 7 milliárd lejnek felel meg. Ebből kerekén 400 millió a magyar falvak hitelszövetkezeteinek a betétállománya. (2.5 milliárd lej.) Meg kell jegyeznünk, hogy a szlovenszókói magyarság nagyrésze Középeurópa egyik legtermékenyebb és leggazdagabb területén lakik (Csallóköz, Mátyusföld).

A gabonamonopólium életbeléptetése óta igen nagy számban találunk gabonarak-társzövetkezeteket is, sokszor a fogyasztási, vagy a hitelszövetkezet mellett, vagy ennek kezelésében. Szlovenszón jelenleg 8 gabonarak-tár (siló) van 600 vagon befogadóképességgel, valamint több kisebb, 30—200 vagonos gabonarak-társzövetkezetek legnagyobb része magyar nyelvterületen van, hiszen ez a gabonatermő vidék.

Tej- és egyéb gazdasági szövetkezetünk kevés van. Két hatalmas és a kisebbségi életben egyedülálló szövetkezetünk is van: az egyik a Prágai Magyar Hirlap Lapkiadó Szövetkezet, amely két napilapot ad ki (Prágában és Pozsonyban), továbbá az 1937. január-

jában a Hanza égisze alatt alakult „Unió” nyomda- és könyvkiadó szövetkezet, amelynek tulajdonában két nagy nyomda van jelenleg Komáromban. E két nagy kulturális szövetkezetünkre vagyunk a legbüszkébbek, természetesen a Hanzán kívül.

Szövetkezeti mozgalmunk távol áll a politikai mozgalmaktól, vallási villongásoktól és a nemzetiségi surlódásoktól. Magyar falvaink széthúzásának legnagyobb rákfenéjét, a vallási villongásokat a szövetkezeti mozgalom tüntette el és eme munkájával is nagy és magasztos munkát végzett falvainkon. Legközelebbi levelemben a szlovenszói magyarság politikai életéről adok történelmi visszajelentést és a jelen idő helyzetképét.

Hantos László.

Külföld.

A belgrádi tanácskozás. A kisantant rendes tanácskozása után kiadott hivatalos értesítés megállapítja, hogy a szövetséges államok szövetségi hűsége változatlan s viszonyuk bensőségén nem változtat a nemrég megkötött olasz-jugoszláv barátsági szerződés, mert az nincs ellentétben Jugoszláviának a kisantantban vállalt kötelezettségeivel. Viszont nem emlékezik meg az értesítés a kisantant három államának katonai védelmét biztosító szerződés megkötéséről ami — amint múlt heti számunkban megírtuk, — francia terv volt minden támadás kivédésére, a kisantant bármely államával szemben. Ez a hallgatás azt jelenti, hogy ilyen tartalmu megállapodást nem kötöttek, valószínűen Románia s első sorban Jugoszlávia tartózkodása miatt. Ez a két állam ugyanis nem szívesen lépne közelebbi összeköttetésbe a szovjettel, már pedig ez az összeköttetés feltétlenül bekövet-

keznék, ha a szovjettel katonai szerződésben álló Csehországot bárhonnán támadás érné.

Utólagos h iradás szerint ezt a kérdést azért nem ejtették el véglegesen, hanem bizottság elé utalták. Az elintézésnek ez a módja azonban, köztudomás szerint, rendesen a terv végleges elejtését jelenti.

Német—Szovjet szövetség?

Az a hihetetlen hír járta körül a napokban az egész világot, hogy Németország és a Szovjet minden külső ellenségeskedésük ellenére titokban igen jó viszonyban vannak s meg egyeztek az európai politika vezető kérdéseiről. Ezt a hírt német részről nagy megbotrányozással azonnal megcáfolták, de más oldalról megint megerősítették a hírt s az különösen Lengyelországban okozott izgalmat, erős tüntetésekre is adott okot.

Bármily hihetetlennek tetszik is, hogy ez az egymással homlokegyenest ellenkező politikát folytató állam valaha is megegyezhessen, az kétségtelen, hogy ők Közép- és Kelet-Európának, legnagyobb kiter-

jedésű és legnagyobb hatalmu államai s így a megegyezés komoly érdekük. Egy ilyen megegyezés körülbelül eldöntené Európa sorsát, de megkötését mégsem tarthatjuk valószínűnek, mert az érzelmek mindig erősebbek az érdekeknél.

Benes Belgrádban. A cseh köztársaság elnöke közvetlenül a kisantant tanácskozások befejezése után látogatott el a jugoszláv fővárosba. Az államfőknek kijáró pompával fogadták s nagy ünnepeket rendeztek a tiszteletére. Egyik ilyen ünnepségen feltűnő hoszszu beszélgetést folytatott a belgrádi magyar követség katonai attaséjával.

Megbízható hírek szerint Benes látogatásának az volt a célja, hogy az olasz-jugoszláv barátsági szerződéssel megintgatottnak érzett szövetségi hűséget állítsa helyre. Hogy ennek lesz-e és mi lesz az eredménye, azt a jövő fogja megmutatni.

A kisantant vezető államférfiai különben közelebbről Bucuresti-ben fognak találkozóra összegyűlni.

A spanyol beháboru. A nemzeti csapatok most Spanyolország északi részén, Bilbao nevű város ellen vezetnek ostromot. A város körül elkeseredett, véres harcok folynak le s igen nagy a halottak és a sebesültek száma, úgy, hogy az elért nem nagy eredmény alig éri meg az érte hozott áldozatot. Ezzel szemben Madrid körüli szünetelnek a harcok. Itt inkább a kormány csapatai mozognak s rendre visszaszerzik a nemzetiek részéről a mult hetekben elfoglalt területeket.

A nemzetiek hajóhada a tengeren igyekszik megakadályozni a kormány csapatainak ellátását s e munkája közben majdnem harc keletkezett egy nemzeti hadihajó s több angol hadihajó között. Az ostromolt Bilbao előtt ugyanis egy spanyol nemzeti hadihajó felakart tartóztatni egy angol teherhajót, bár azt Gibraltárban az angol hatóságok megvizsgálták s mert csak élelmszert szállított, tovább engedték. Ezért az angol teherhajó parancsnoka nem engedelmes-

kedett a spanyol nemzeti hadihajó feltartóztató parancsnak, hanem drótnélküli távirón segítséget kért. A segélykérésre rövid idő multán több angol hadihajó érkezett meg s bár a spanyol hajó kezdetben még így sem volt hajlandó utjára engedni a teherhajót, mikor az angol hadihajók harci állásba helyezkedtek, mégis meggondolta magát s elvonult. Ezzel valószínűleg nagyobb bonyodalom kitörését akadályozta meg.

Összeesküvés Oroszországban. Nagy feltűnést keltett Oroszországban az orosz posta vezetőjének, Jagodának hirtelen letartóztatása. Jagoda régebben a hírhedt orosz titkosrendőrség vezére volt s onnan került a posta élére, tehát a szovjet legmegbízhatóbbnak tartott vezetői közé tartozott. Ennek ellenére összeesküvést tervezett Sztalin ellen s az volt a célja, hogy a szovjet vezérét eltegye láb alól. Az összeesküvést azonban felfedezték s Jagodát börtönbe vetették. Az összeesküvéssel a főhatalmat akarta a maga részére megszerezni.

Szerezzünk új előfizetőke!

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 30-tól május 10-ig.

A gyári és kézműipari termelés hiánytalan bemutatója. 30 külön csoport. — 5 külföldi állam.

50%-os utazási kedvezmény

A CFR. vonalain csak visszautazásra április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20-tól május 10-ig utaztak a vásárra.

A magyar vasutakon úgy az oda, mint a visszautazásra. Az odautazásra április 20-tól május 10-ig, a visszautazásra április 30-tól május 20-ig. Vízummentes határátlépés. Vásárigazolvány egyenként 120 leíért, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál. És „Economia“ Cluj, Piața Unirei No. 23.

Füsttel a hideg ellen. A kertészet és földművelés legnagyobb ellensége a fagy, amely ellen számos eszközzel próbáltak harcolni a gazdák. Mind között a legcélszerűbbnek a füsttel való védekezés bizonyult. Erről a rendkívül érdekes és hasznos módszerről pazar illusztrációkkal diszitett cikkben számol be **Tolnai Világlapja** új száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most megjelent. További cikkek: Az üvöltő lakat, Majom a röntgenkészülék alatt, Solymászat, Megszűnik a bagni, az Ördögsgiget pokla, a méregkeverés kalandorai, Mi a vesztes vérszegénység, a gombatermesztés gyakorlati módja stb.

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezék tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára 65 lei és 15 lei portó, összesen 80 lei. A könyv bolli ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

Vajha győzne az államférfi bölcsessége!

Bethlen István gróf husvétii cikke, amely a Budapesten megjelenő „Pesti Napló“ vezető helyén jelent meg, jelentőségénél, súlyánál és hatásánál fogva csak Deák Ferenc ugynevezett „husvétii“ cikkével hasonlítható össze. Deák Ferenc is annak idején megegyezést akart, Bethlen István gróf is megegyezést kínált. Deák husvétii cikke nyomán annak idején Bécs és Budapest közt létrejött a béke, vajjon Bethlen István európai látókörrrel, nagy tudással és közpolitikai felkészültséggel megírt cikke nyomán Budapest és Bucuresti között megindulnak-e a békés tanácskozások?!

Már a karácsonyi első cikke román politikai körökben élénk visszhangot váltott ki. Mostani, még nagyobb jelentőségű s a béke lehetőségét komolyabban körvonalazó cikke egyre-másra szólaltatja meg a román vezető politikusokat és ismertebb közírókat. Nem volnánk tárgyilagosak, ha nem ismernők el, hogy a cikk a román politikai közvéleményben egyelőre vegyes hatást váltott ki. Ennek oka azonban abban keresendő, hogy a magyarországi revíziós hullámok miatt Romániában az antirevizionizmus mozgalma lángolt fel s a szélsőséges román sajtó olyan feszült légkört teremtett, amelyet egyhamar eloszlatni alig lehet s maguk a vezető román politikusok sem merik s talán egyelőre nem is akarják kivonni magukat ebből a szélsőséges magatartásból.

Annál örvedetesebb és meglepőbb Stelian Popescunak, a volt igazságügyminiszternek, az antirevizíós liga elnökének és a legszélsőségesebb ujság főszerkesztőjének az „Universul“-ban megjelent cikke, amely határozottan megállapítja, hogy Bethlen István grófnak a husvétii cikke Románia és Magyarország közt a békés megoldás kiinduló pontja lehet s ha valóban jóhiszeműnek bizonyul — mondja Stelian Popescu, — és igazán szem előtt tartja gróf Bethlen István a való tényeket, akkor a meginduló tárgyalások román-magyar megegyezésre vezethetnek.

E helyen nincs szándékunkban Stelian Popescu többi megállapításaival, amelyek többek közt azt állítják, hogy a Romániában élő kisebbségek helyzete valósággal paradicsomi jólét — vitába szállni. Minket csak az érdekel, hogy a romániai antirevizíós liga elnöke, a legszélsőségesebb lap hasábjain szögezi le, hogy a Bethlen István husvétii cikke kiinduló pontja lehet a két ország közötti becsületes békének és megegyezésnek. Stelian Popescu megállapítása után a kisebb pártok félhivatalosainak az acsarkodásai nem számítanak, mert eddig az összes komoly román lapok és vezető politikusok nem zárkoztak el a béke lehetősége elől.

Mi, kisebbségek, akik valóban elmondhatjuk, hogy két tűz közé szorultunk, talán a leg-higgadtabban látjuk azt, hogy itt nem a békekészségben, hanem a még mindig izzó légkörben van a baj. Mindkét oldalon a szélsőséges sajtó villámlásai és menydörgései még delejes feszültségben tartják a légkört s Bethlen István grófnak a karácsonyi és most a husvétii cikke s a román részről elhangzott békés természetű megnyilatkozások az első napsugarak, amelyek az izzó légkört kissé megenyhítették.

Kisebbségi szempontból itélve meg a helyzetet, már az is örvedetes jelenség, ami eddig történt. Sohasem csináltunk titkot abból, hogy barátjai vagyunk a két ország közötti megbékélésnek, sőt biztosak vagyunk abban, hogy Románia és Magyarország csak az itt élő magyar kisebbségen keresztül, sőt csak annak a közvetítésével köthet olyan békét, amely nemcsak a gazdasági, hanem a politikai kérdéseket is megoldja és békés, barátságos szellemet teremt az itt élő népek között.

Reméljük, hogy Bethlen István gróf husvétii cikkében megnyilatkozó bölcsesség s államférfiúi széleslátás megpuhítja a sziveket, megvilágosítja az elméket s a két szomszédos ország egén a sötét fellegek közül kibujik a nap és kisüt a béke szelid sugara. Szüksége van erre mindkét országnak, de szüksége van különösen a didergő magyar kisebbségnek.

Krizbai Domokos.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

Belpolitikai hírek

Tizenkét közigazgatási kerületre osztják az országot. A belügyminisztériumban tervet dolgoztak ki az ország közigazgatásának egyszerűsítésére. Hír szerint Románia területét tizenkét közigazgatási kerületre fogják osztani, egy-egy kerülethez 4—6 megyét csatolnak. A kerületek élére inspektorok kerülnek. Remélik, hogy ilyen módon a belügyminisztériumot tehermentesíteni fogják sok felesleges munka elvégzése alól és a helyi önkormányzati szervek működésének és ellenőrzésének tágabb tere nyílik.

Két miniszter lemondott. Djuvara és Juca, tárca nélküli miniszterek lemondottak. Tatarescu, miniszterelnök a két tárca nélküli miniszter lemondását elfogadta és így véglegesen kiváltak a kormányból. A két miniszter lemondásával kapcsolatban Bucuresti-i újságok újból felvetik a kormány átszervezésének kérdését. Ezzel egyidejűleg közlik, hogy földművelésügyi miniszternek valószínűleg a napi politikán kívülálló egyént fognak kinevezni, aki kiváló mezőgazdasági szakértő lesz.

Mihalache a kisebbségek helyzetéről. A nemzeti-parasztpárt elnöke, Mihalache egy beszédében foglalkozott a kisebbségi kérdéssel. Mihalache beszédében kifejtette, hogy a román elemet a kisebbségek üldözése nélkül kell támogatni. Mihalache szerint a nemzeti-parasztpárt Románia határain belül békében és egyetértésben akar élni a kisebbségi polgárokkal, mert az a körülmény, hogy a románok részére munkaalkalmat és megélhetési fel-

tételeket kell biztosítani, nem jelenti azt, hogy a kisebbségeket üldözni kell.

Megint verekedtek a szászok. A romániai szász néppárt legújabb népgyűlése Sighisoara-n újólag botrányral végződött. Az elnökség egyik tagját szónoklat közben megtámadták az emelvényen és arra kényszerítették, hogy távozzék a teremből. Közben dulakodás keletkezett, amely általános verekedéssé fajult. A botránynak a rendőrség közbelépése vetett véget.

Békülékeny hang. Bratianu Dinu, a liberális párt elnöke a nemzeti pártról barátságosan nyilatkozott. A nyilatkozat szerint Romániában két kormányképes párt van: a liberális párt és a nemzeti-parasztpárt. Bratianu Dinu nyilatkozatából úgy látják, hogy a két párt között bizonyos kormányzati kérdésekben közeledés jött létre.

Mihalachet választották meg a nemzeti-parasztpárt elnökéül. A nemzeti-parasztpártban uralkodó bizonytalanság az elnök személye tekintetében nyugvóponttra jutott. Mihalachet négy évre megválasztották a párt elnökéül. Mihalache székfoglaló beszédében élesen támadta a kormánypártot. Mihalachet megválasztása alkalmából Mániu is üdvözölte.

Nem sikerült az Avarescu által tervezett tanácskozás. Közöltük lapunkban, hogy Avarescu marsall a volt minisztereket tanácskozásra hívta meg, hogy a belpolitikai helyzetet az összes pártok bevonásával alapos megvitatás tárgyává tegyék. Avarescu marsall terve csak részben sikerült, mert a tanácskozáson sem a nemzeti párt, sem Vajda, sem Jorga nem fognak részt venni.

Brazília csodáiról. Braziliáról, a messzi tengerentuli ország csodáiról rendkívül érdekes képekkel illusztrált interjúban számol be a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Uj könyv.

Vásárhelyi János református püspöknek a Minerva könyvkiadó vállalat kiadásában

Vasárnapról- Vasárnapra

cimen új könyve jelent meg. A könyv a püspöknek az utóbbi évekről 63 prédikációját foglalja magában. A prédikációk, főrészt a régi perikopa rendszer Evangéliumi textusainak feldolgozásait adják. A csinos kiállítású könyv ára 220 lej. — Kapható és megrendelhető a

„MINERVA“
könyvkereskedésében,
Cluj, Strada Regina Maria 1.

Nem lehet eladni az agrárreform során szerzett földeket!

Az agrárreform után nagy üzlet indult meg a kisajátított és kiadott földekkel. Az igényjogosult, új birtokosok, miután az agrárbizottságoktól megkapták földjeiket sok esetben azonnal tuladtak azokon. Az új birtokosok részéről ez az eljárás érthető volt, mert olyanok is kaptak földet, akik soha mezőgazdálkodással nem foglalkoztak, továbbá olyanok is jutottak a kimutatások alapján földhöz, akik nem laktak azon a helyen, ahol számukra az agrárbizottságok földet utaltak ki. Végül nagyon sokan azért igyekeztek megszabadulni az agrárreform során kapott földjeiktől, mert nem állott rendelkezésükre megfelelő forgótőke, hogy a kapott birtokon megkezdhessék a gazdálkodást. A föld egymagában véve még nem hoz hasznot, mert felszerelés, állatok, gépek és vetőmag szükségesek műveléséhez. Tekintettel arra, hogy abban az időben bérbe sem igen lehetett a földeket adni, a fent elmondott okok miatt nagyon sok igényjogosult eladta földjét. Az eladott földek sok esetben földművesek kezeibe kerültek, sokszor azonban számító emberek hasznot hozó befektetésre vásárolták meg a földeket.

Az agrárföldekre nézve a kormány most nagyjelentőségű intézkedést léptetett életbe:

az agrárkisajátítás során szerzett ingatlanokat nem lehet eladni. Az ilyen ingatlanok sem adásvétel, sem ajándékozás, sem pedig más tulajdonátruházási móddal nem idegeníthetők el. *Az agrárkisajátítás során szerzett földek tulajdonjoga kizárólag csak öröklés útján szállhat az utódokra.* A rendelkezésnek nincs visszaható ereje, mert az eddig megkötött ügyletekre nem vonatkozik. Tekintettel azonban arra, hogy nagyon sok ilyen ügyetnek a lebonyolítása még nem ért véget, mert a jogügylet telekkönyvi átírása még nem történt meg, attól lehet tartani, hogy a rendelet sok zavarra fog alkalmat adni. A kormány ezzel a rendeletével az agrárreform során keletkezett új birtokos osztályt akarja hathatós támogatásban részesíteni. Kétségtelen dolog, hogy helyes elgondolás vezette a rendelet megalkotóit, lesznek azonban a rendeletnek hátrányai is, mert minden földműves juthat olyan helyzetbe, hogy kölcsönt akar felvenni. Már pedig az ilyen megkötött birtokokra egyetlen pénzintézet sem fog kölcsönt nyújtani. Az új rendelet tehát a bajba jutott birtokosra nézve még nehezebbé teszi a helyzetet. Ezért nem biztos, hogy alkalmazása a közjávát fogja szolgálni.

• Hírek •

Változás a Bucuresti-i rádió vezetésében. A Bucuresti-i rádió igazgatóját felmentették állásától és a rádió új igazgatójánál Dan Sarateanu, volt belügyminisztériumi titkárt nevezték ki. Az új igazgató azonnal elfoglalta állását.

Beteg a miniszterelnök. Matarescu miniszterelnök könnyebb természetű betegségben szenved. A miniszterelnök néhány napig nem hagyhatja el lakását.

Világkiállítás lesz Bucurestiben. Egy amerikai tőkecsoport 1940-ben világkiállítást akar rendezni Bucurestiben.

A tőke-csoport állítólag egymilliárd lejt fektetne be a világkiállítás költségeinek fedezésére.

Havazott Treiscaune megyében. Treiscaune megyében a hirtelen hidegre fordult időjárás következtében bőven havazott. A hegyek közelében a talajt napokig 30 centiméter vastag hóréteg fedte. A magasabb hegycsúcsokon félméter magas hó volt.

A Troița-i térítés hivatalos megvilágításban. Troița, Mures megyei községben a katolikus, református és unitárius egyház lelkészei panaszt emeltek a prefekturán, hogy a községben erőszakosan térítik át híveiket a görögkeleti és görög-

katolikus egyházba. A prefektus rendeletére a szubprefektus kiszállt a községbe, hogy a térítések ügyét megvizsgálja. A vizsgálat alkalmával megállapította, hogy nem forog fenn erőszakos térítések esete, mert azok, akik áttértek, szabad elhatározásukból hagyták el az ősi hitet.

Kéneső Szmirna vidékén. Szmirna vidékén kéneső hullott. Az eső után a növényeken kénkristályok maradtak. A tudósokat nagyon foglalkoztatja a különös természeti tűnemény oka.

Pusztító áradás Magyarországon. Győr mellett a Marcal folyó kiáradt. Az áradás több községet elöntött.

Hazaérkezett a holland trónörökös-pár. Julianna holland trónörökös nő férjével legutoljára Párisban tartózkodott. A fiatal pár befejezte utazását és hazautazot Hágába.

Bevehetetlen vár. Az angol bank most építi új palotáját. Az épület minden emberi erőszakkal dacoló, bevehetetlen, erős vár lesz. A palota hatalmas 60 centiméteres vastag falait páncéllal borítják és pincéjében teljesen tűz- és betörésmentes helyen fogják tartani az aranykincseket. A pince légi támadások bombáinak is ellent tud állani.

A premontrei rendnek minden ingatlan vagyonát az államra irták. Ghibu tanár közbenjárására az Oradea-n székelő premontrei-rend minden ingatlan vagyonát, Félix-fürdővel együtt, az államra irták át. A rend az átírást megfélebbezte.

Elbocsátották a Nitrogéngyár harmincyolc kisebbségi munkását. Diciosánmartinban a Nitrogéngyár átvétele után az új vezetőség harmincyolc kisebbségi munkásnak felmondott. A munkások 10—15 év óta állanak a gyár szolgálatában.

Vasuti balesetek. Angliában közelebbről két súlyosabb vasuti szerencsétlenség történt. Green közelében két tehervonat, London mellett egy villamosvasut ütközött össze egy személyvonattal. A szerencsétlenségnek több halálos és sok sebesült áldozata van.

Tűz volt Turia-n. Kalik Mihály Turia-i gazdálkodó csüre és istállója leégett. Az istállóban levő sertések elégték. A tűzet minden valószínűség szerint gyújtogatás okozta.

Néhány szó a rheumásokhoz. Ön talán már megkísérelt minden lehetőt, anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható fájdalomcsillapító **Togal-tablettákkal.** **Togal** oldja a húgysavat az emberi test ezen magatermelt, pusztító mérgeét. Nem kevesebb, mint 6000 orvos rendkívül elismerően nyilatkozott a **Togal** jól hatásáról.

Kulturalapot létesített a Transsylvania Bank.

A Transsylvania Bank Részvénytársaság évi rendes közgyűlése a részvényesek általános érdeklődése mellett folyt le. Az intézet mérlege, veszteség- és nyereség-számlája szép bizonyíték amellett, hogy a konverzió által keletkezett bajokat az intézet kiheverte és fejlődésének új szakaszához érkezett. A közgyűlésen dr. Páthy Árpád elnökölt és az igazgatóság részéről meleg szavakban emlékezett meg Balázs Ferenc pápai prelátusról, aki 20 éven keresztül volt az intézet igazgatósági elnöke. Balázs Ferencnek elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy a Transsylvania Bank a pénzügyi válság után új életet kezdett és eljutott fejlődésének új korszakához. Dr. Gabányi Imre igazgatósági tag javaslatára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy az elmúlt évi tiszta nyereségből 100 ezer lejes Balázs Ferenc kulturalapot létesít. Ezt az alapot az intézet mindaddig fogja

gyarapítani, amíg négy millió lej összegre szaporodik. Az alap évi kamatait művelődési célokra és társadalmi segélyezésekre fogják fordítani.

Egy kislány bennégett a disznóólban. Covasna községben Hegyeli János napszámos hat éves kislánya és öt éves kislánya szülei távollétében otthon maradtak. A gyermekek a disznóólban játszadoztak. Gyufát kerítettek és meggyújtották a szalmát. A kisfiu közben kimászott és betámasztotta az ól ajtaját, hogy ne füstöljön. Az ól pillanatok alatt lángborult és a hat éves kislányka bennégett. A szülők ellen gondatlanság címén megindították az eljárást.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Szabó garage R. T.

Cluj, Cal. Regele Carol II. 51.

Speciális motor és traktor javító-műhelyei:

Henger és főtengely köszörülés. Dugattyúk, csapágyak-szelepek stb.

Vas- és fémöntőde:

Gépöntvények minden szilárdságra. — Speciálöntvények malmok részére. — Magas szilárdságú bronzok.

Kérjen szükséglete előtt okvetlen árajánlatot.

TÖRZS-RÓZSÁKAT

nagybani vételnél reklámárak mellett szállítunk. Minden más elsőrangú egészséges ültetvény árjegyék szerint.

Ambrosi, Fischer & Co. RT Aiud, Jud. Alba.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Magunk számára vagy eladásra termeljük gyümölcsöt?

Mielőtt hozzáfognánk a gyümölcsfák szaporításához és ültetéséhez, tekintetbe kell vennünk, hogy a rendelkezésre álló talajban és éghajlat alatt, milyen gyümölcsfajok diszlenek és teremnek jól. Tisztában kell lennünk, hogy milyen céllal ültetünk valamely fát vagy cserjét; a ház szükségletének ellátására-e, vagy eladásra? Mig a saját céljainkra ültetett gyümölcsfélénél arra törekszünk, hogy azoknak egymásután következő érése által egész éven át el legyünk látva gyümölcsrel, addig az értékesítés céljára ültetetteknél kevesebb fajtát és lehetőleg tömegesen termelünk. Tekintetbe kell vennünk továbbá, hogy mit tudunk jól értékesíteni és melyeknek gondozásához és eladásához van megfelelő időnk. Kell ismernünk továbbá a talajt és az éghajlati viszonyokat, hogy azoknak megfelelően választhassuk ki az ültetendő fajokat. Már a vadoncok beszerzésénél kell tudnunk, melyik gyümölcsfajból hány db. oltványra lesz majd szükségünk, hogy annak megfelelően ültessük be faiskolánkat a szükséges vadonokkal.

Eladásra szánt gyümölestermelésnél ne ültessünk sok fajtát, mert a sokféle gyümölcsnek az elraktározása, válogatása, kezelése nehézkes. A kereskedő is jobb árat ad gyümölcsünkért, ha három-négy fajtából nagyobb tömeget vásárolhat, mintha sok fajtát kiálunk eladásra. Nem szabad azonban abba a hibába se esni, hogy csak egy fajtát ültessünk. Egy pár év óta nálunk is a Jonathán alma jött divatba, minek következtében jobban fizetik a többi almafajoknál. Ezen fölbuzdulva többen nagy gyümölcsösöket kizárólag ezzel az egy fajtával ültetnek be. Aki így cselekszik, úgy tesz mint a szerencsejátékos, aki egyetlen számra teszi föl minden pénzét.

Nálunk az időjárás igen szeszélyes és tudjuk, hogy sokszor épen az almavirágzás idejére esik a tavaszi fagy. Tudjuk azt is, hogy a különböző almafajták s más gyü-

mölcsfajok is egymástól eltérő időben kezdenek virágozni. Tehát, ha gyümölcsösünk csak egy fajtával van beültetve s a tavaszi fagy ép a virágzásának idejére esik, az egész évi termés megsemmisült, mig ha például négy fajtát ültettünk, csak negyedrésze szenvedett fagykárt. Vannak a Jonathánnak hátrányai is, melyeket figyelembe kell venni. Nálunk például fája lassan fejlődik és nem nagy-növésű, betegség iránt érzékenyebb a többi fajoknál s gyümölcsének fajsulya is kevesebb. Csodálkozunk, hogy a Kaliforniából szállított Jonathán alma olyan szép, fejlett és egészséges, azt azonban kevesen tudják, hogy ott a gyümölcsösök öntözésre vannak berendezve — mint nálunk a bolgár kertészetek — és így szárazság esetén vízzel árasztják el az egész területet.

Ültessünk tehát gyümölcsösünkbe 3—4 almafajtát s akkor minden évben számíthatunk termésre. A több fajtával való beültetés azért is indokolt, mivel így biztosabb a virágok megtermékenyülése, mert nem mindenik fajta termékenyíti meg önmagát. Ültessünk a biztos siker érdekében körtét, szilvát, barackot, cseresznyét, mert így elérjük azt, hogy ha egyik fajta lefagy vagy pihen a többi jó termést hoz és így minden évben szép jövedelemhez juthatunk.

E cikk kerete nem engedi meg hogy ismertessem az összes ültetésre ajánlható gyümölcsfajokat, így mindenikből csak néhányat említek meg.

Alma.

Nyári: Piros és fehér asztrakán. Vaj-alma.

Őszi: Gravensteini. Danzigi bordás.

Téli: Jonathán, Batul, Aranypármén, Londoni-Pepping, Baumann-renet. Ontario.

Körte.

Nyári: Vilmoskörte, Amanlis vajkörte, Császárkörte, Robert muskotáy, stb.

Őszi: Erdei vajonc, Társulati esperes, Izambert.

Téli: Diel-vajkörte, Hardenport, Téli es-peres.

Szilva.

Besztercei, Magyar muskotály, Boszniai, Rákóczi szilva.

Barack.

Ahol az éghajlat melegebb, szintén igen sok fajtából választhatjuk ki a célnak megfelelőt.

Cseresznye.

Májusi korai. Badacsonyi óriás. Nagy-piros ropogós a legjobbak.

Meggy.

Spanyol, Nagykörösi, Hortenzia királynő.

Mogyoró.

Igen ajánlatos vizmosásokba és más hasznavehetetlen helyekre nemes, nagyszemű mogyorót ültetni, mely igen keresett és jól fizet.

tik. Cosford esodája és a Hallei óriási igen jó fajok.

Értesítésre érdemesek még a ribizli, málna és a lisztharmatmentes egres, melyek amellett, hogy kis helyet igényelnek bőtermésükkel és izletes gyümölcseikkel meghálálják a gondozást.

Gyümölcsös beállításánál tudnunk kell még, hogy az almák közül kivált a téliek csak jó földhen fejlődnek szépen és hoznak bő termést. A többi gyümölcsfajok nem annyira igényesek ugyan, de az időnkénti szakszerű trágyázást azok is meghálálják. Mig a cseresznye, barack, diófa a szárazabb addig a szilva a nedves talajban diszlik. Ugy az alma, mint a körte inkább a hűvösebb talajt kedveli.

Benczédi Márton
tanító.

Milyen kedvezményekkel lehet a budapesti nemzetközi vásárra utazni?

A bucuresti magyar követség a napokban tette közzé azokat a rendelkezéseket, amelyek az április 30-tól május 10-ig megtartandó Nemzetközi Vásár látogatóinak szóló magyar vizumkedvezmény feltételeit ismertetik. Ezek szerint mindazok, akik a Budapesti Nemzetközi Vásár által kibocsátott és az Európa utazási iroda, valamint a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjai útján egyenkint 120 lejért már beszerezhető vásárigazolványt mutatják fel, az érvényes román utlevél egyidejű bemutatása mellett magyar vizum váltása nélkül utazhatnak Budapestre. A vizummentesség kedvezménye április 20-tól május 10-ig lesz érvényben. Aki ezt a kedvezményt igénybevette köteles viszont a határátlépéstől számított 24 órán belül Budapestre az utólagos vizum beszerzéséről gondoskodni. Az utólagos vizumot a vásár alkalmából kivételesen a rendes 18.60 P helyett

2.50 pengőért szolgáltatják ki. És pedig április 20-tól 29-ig Budapesten a Fővámter 8. alatt 9-től 13 óráig, április 30-tól május 10-ig pedig a vásár területén felállított vizum-kirendeltségnél. A vizumkedvezmény csak azok részére szól, akik legalább április 30-ának déli 12 órájáig tartózkodnak Magyarországon területén. Ez annyit jelent, hogy csak azok vehetik igénybe, akik az április 30-án délelőtt 10 órakor megnyitott vásárt tényleg meg is tekintették. A vásár kedvezményes vizuma egyébként három hónapi magyarországi tartózkodásra ad jogot.

A vásárigazolvánnyal utazó közönség ezenfelül számos utazási kedvezményben részesül. A magyar vasutak április 29-től kezdve 50%-os utazási kedvezményt adnak, amely a visszautazásra április 30-ának 16 órájától kezdve május 20-ának 24 órájáig marad érvényben, a Budapestre való utazásra pedig április

20-tól május 10-ig vehető igénybe. 50%-os utazási kedvezményt ad a C. F. R. is. Ez a kedvezmény azonban csak a visszautazásra érvényes április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20. és május 10. között utaztak Budapestre.

Nem vált be a szőlőtermelés védelméről szóló törvény. A szőlőtermelés védelméről szóló törvény a bor jobb értékesítési lehetőségének megteremtése végett elrendelte, hogy a borból való szeszleparlásra kell áttérni. Az Országos Magyar Párt parlamenti csoportja a törvény tárgyalása alkalmával állást foglalt a javaslat ellen, hangsúlyozta, hogy a törvény nem fogja beváltani a hozzája fűzött reményeket. Sajnos, parlamenti csoportunk felfogása mindenben beigazolódtott. A borárak nem emelkedtek, a borszeszgyárak pedig nem tudtak elegendő borszeszt gyártani és a gabonaszeszgyárak válságos helyzetbe jutottak.

Védekezés a kártevők ellen.

Ahol téli permetezés nem történt, a hernyók keledezni kezdenek és rágásaikat az első zöld hajtásokon mohó falánksággal megkezdik, úgyhogy néha már tavasszal olyan kopasz a gyümölcsfa, mintha a tél hidege tette volna azzá.

Rügyfakadás után lépnek fel alma, körte, szilva és cseresznyefáinkon a különféle hernyók (araszoló, galagonya, stb.), de a varasodás néven ismert gombabetegség és cseresznyefáknál a levéllikasztó gomba is már megjelenik.

Sikerrel védekezhetünk fáink eme veszedelmés kártevői ellen, ha jól (ködszerűen) szóró hátipermetezőgéppel, az első zöld hajtásokat a következő permettel megpermetezzük:

100 liter vízben $\frac{1}{2}$ kg. Arzola, 1 kg. rézgálic és 1 kg. oltottmész.

Ez utóbbi két anyag keverékét közismerten bordói lének nevezzük. Kösünk fáink törzsére Hiberna hernyóenyvvel bekenet papírokat (csak erre való papír alkalmas e célra). A helyet ahova a papírokat kerül, helyes dolog előzetesen, tapadó, nedves agyaggal kisimitani és a papírt az így előkészített sima helyre alkalmazni, mert akkor, alatta sem hangya, sem más kártevő át nem bujhat.

Permetezés és enygyűrűzés után alaposan és többször rázzuk meg alma és körtefáink minden ágát, hogy a veszedelmes rügyfűró és bimbólikasztó bogár lehulljon.

F. A.

Szőlőtermelők

Cooperativa Viticolă
„Diosig-na” Diosig,

Jud. Bihor, darabonként
2 Leles árban ajánlja garantált
minőségű különféle faju

szőlőoltványait.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen
küld.

Több száz vagon liszt kivitelet engedélyezték.

A nemzetközi piacon megfogytak a buza készletek és ezért nagy érdeklődés mutatkozik a romániai liszt iránt. Ennek tulajdonítható, hogy Romániában több száz vagon buzalisztet vásároltak külföldi szállításra. A kormány a liszt kiszállítását engedélyezte. A külföldre való liszt szállítás nemcsak a gazdákat érdekli, hanem előnyére szolgál a belföldi malomiparoknak is.

Minden drágul!

Az utóbbi időben a közszükségleti és ipari cikkek ára so-

kat drágult. A drágulás március hónapban különösen szembeötlő volt. Megjegyzendő, hogy áprilisban újabb drágulásra van kilátás, mert most léptek életbe az új fogyasztási adók és illetékek.

Hirtelen megdrágult a buza.

A kedvezőtlen, szeles és száraz tavaszi időjárás miatt sok helyen komolyan aggódnak az őszi vetések sorsáért. A világpiacon készletek apadása mellett ez is hozzájárul, hogy a gabonapiac drágulás következett be. Az utóbbi héten a buza ára sok helyen mázsánként megint 500 lej felé emelkedett, Cluj-on 510, Bihor-ban 520, a Banat-ban 510 lej mázsánként.

Káros a mulasztás, de még nem veszélyes,

mert ahol téli permetezés nem történt, ott

Arzola-bordói lében

rügyfakadás után még mindig gátat vet a gyümölcsfák kártevőinek.

Felvilágosítások anyagbeszerzésre a Szerkesztőségben!

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

GAZDÁK!

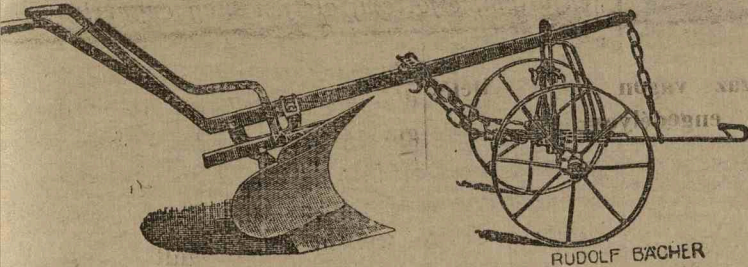
Az öntudatos gazda jelszava: jó gép, jó termés, jó szerenese.

Raktárról szállítunk bármely gazdasági gépet, eszközt vagy felszerelést.

Levelezőlapkérésre díjtalan részletes árajánlattal és prospektusokkal szolgálunk.

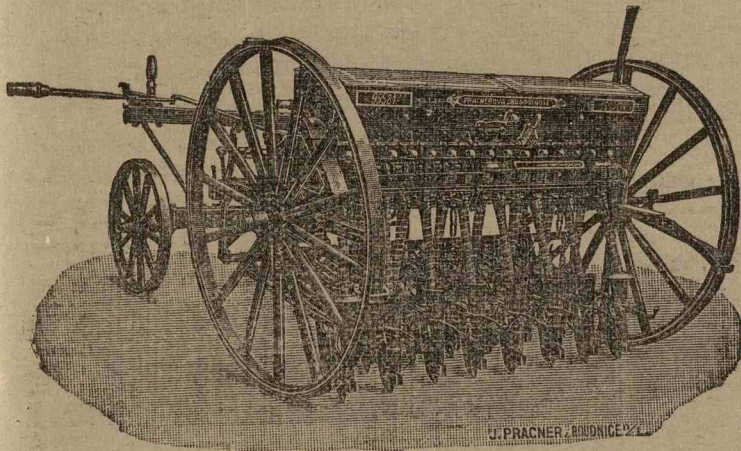
A mi jelszavunk:

Eke, traktor, borona...
Gépben csak Agroferra.

RUDOLF BÄCHER

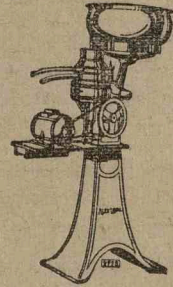
Bächer és resitai váltóéke.

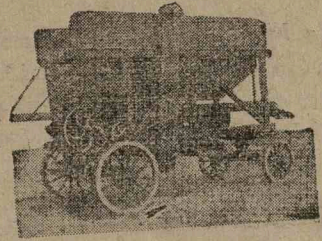
J. PRACNER, BRIDNICE

Praener búzavetőgép.

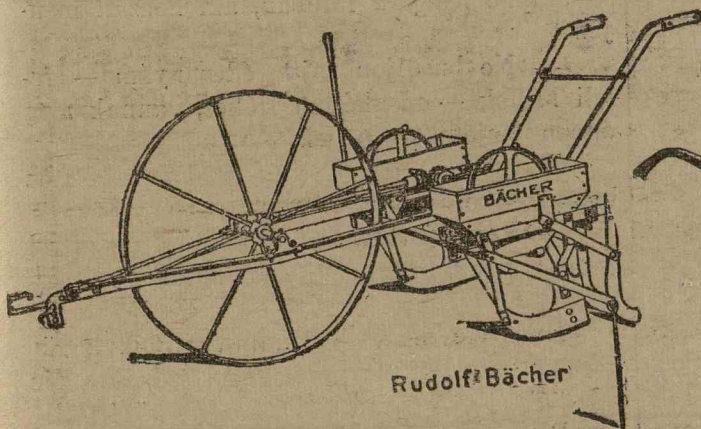
Használt cséplőgépek, Fordson-traktorok és használt téher- és személy-autók nagy választékban. Cséplőgépek és autókát reáíratás mellett újakra eszerelünk be. Műtrágya vezérképviselet és állandó raktár.

Tejszeparátor.

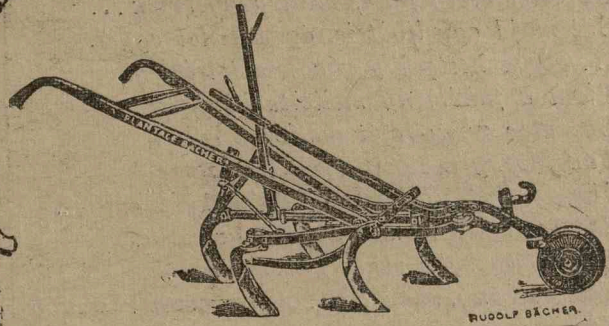

Herefejtő.

Rudolf BÄCHER

Bächer kukoricavetőgép.

RUDOLF BÄCHER

Lókapa (plantage).

AGROFERRA S. A. TÂRGU-MUREȘ

Strada Călărășilor 7.

Fiók: Mediaș, Piața Regele Ferdinand 21.

Mulafülső

ROZI ÉRKEZÉSE.

Szárnya, szárnya, szárnya az égi madárnak...
 Nehéz várakozni az édesanyjának.
 Nehéz a szívének, — iratja ím neki, —
 Elszakadt kis ágát míg meg nem öleli.
 Látogatóba bár, csak jöjjön haza már,
 Mint szülőfészkére tavasszal a madár.
 A posta szekerén siet is a válasz,
 De, édes Teremtőm, csupa kifogás az!
 Most ezért, most azért, bár hisz ő is várja,
 Az anyai csókot szomjazva kívánja.
 Kiárad Bacsóné, szíve teli magyon:
 Jaj, én a levelet hiába iratom!
 Jaj, ha én a tollat magam vezethetném,
 Szántását nékie bánattal bevetném!
 Jaj, mert így a lelke nem ismer nyugalmat,
 Megfogta valami tolvaj gyanuharmat!
 Jaj, mert a városban kelendő a virág,
 Kelendő, hullandó, s nem bánja a világ!

Cserregett a szarka, jelentett vendéget,
 Várva vártat, kedvest Bacsóné lelkének,
 Az bizony, levél is érkezett kezéhez:
 A Rozi írása, szorítja szívéhez.

Azt írja az édes a selyem-papíron:
 „Édesanyám, reszket a kezem, míg írom,
 Szombaton estére, estharangsó táján,
 Otthon leszek, belül a kapufélfáján!”

Bacsóné harmatos kék szeme fölszárad:
 (Öröm öntözte meg, nem pedig a bánat!)
 Az estét előre festi, mint a gyermek...
 Süt majd egy libát is, épen hízal egyet.
 ... Gólya kelepel a vén ház tetejében,
 Pipál a fakémény mellette kevélyen.
 Bozontos nagy fejét magasan emeli,
 Tán bizony a Rozit kémlelik szemei?
 Vön-e már? ... Bacsóné ki-kitekint egyre...
 Szárnyával veri már a falut az estve.
 Estére ily soká sohse harangoztak.
 Rossz torony, rossz óra... Az anyaszív rosszabb
 Kimegy az udvarra, de fáradt már igen,
 Leül várakozni diófa enyhében.
 Suttog-butttog a lomb. Esti szél ingatja,
 Álmot hoz szárnyain, — álomba ringatja.

A földet a kelő hold fénye előnti,
 Bacsónét a Rozi suttogva köszönti:
 „Adjon Isten, anyám!...” „Hozott Isten,
 lelkem!”

„Eljöttem, eljöttem, öleljen meg engem!”
 „Beteg vagy-e, Rozi, mi nagy bajod lehet?
 Ez a szem nem szemed, nem a tekinteted?”
 Felel a lány halkán, akadozik sűgön:
 „Elestem, elestem az egyenes úton...”
 „A selyemruhád vitt, úgy-e, a rossz útra?
 Arany fülbevalód mért nem dobtad kútba,
 Köves gyűrűdet a haragos Dunába:
 Be szép voltál úgy is kék karton ruhádba!...”
 Bodor szél dudorász. A Rozi betoppan,
 Bacsóné föl se néz, csak szíve megdobban.
 Azután rezzen föl, arra nyitja szemét,
 Hogy szótlán valaki csókolgatja kezét,
 Ruháját, orcáját, — öleli két lábát...
 Ijedt szemmel nézi, kémleli a lányát:
 Meztelen a füle, karton a ruhája,
 Tekintete fehér, piros két orcája,
 Érintetlen szíve, mint a csillag fénye...
 Zokogva borulnak egymás kebelére.

Havas István,

Mihók házassága.

Mihók nem szeretett iskolába járni. Amikor csak lehetett, elkerülte, inkább a napon, meg a kuckóban heverészett. No, nem is tanulna meg az eszét használni felnőtt korára se!

— Jaj, fiam, Mihókám — busult az anyja — akad-e leány a faluban, aki hozzád menjen?

— Ne busuljon rajta, édesanyám — feleli Mihók — megkérem Ilókot, annak meg éppen férjet keresnének.

El is ment Mihók még aznap Ilókéhoz leánykérőbe.

— Kérni jöttem... — mondta, de mivel nem is mondott ennél többet, adtak neki egy varrótüt.

Hazafelé menet megunt a Mihók a tüt kezében tartani. Arra jött egy szénásszekér s Mihók nagy okosan a tüt a széna közé tette.

Bemegy az anyjához s elmeséli, hogy mit csinált.

— Ejnye, fiam, azt a varrótüt a süvedbe kellett volna szurnod.

— Máskor majd úgy teszek.

Másnap újra elmegy Mihók Ilókéhoz. Most egy ekevasat kapott ajándékba.

Mihók fogja az ekevasat és be akarja

Mindennemű

Rheumás

fájdalmaknál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togal-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Ha orvosok ezrei ajánlják e szert, Ön is bizalommal használhatja. Meglepően kedvező eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni! Kapható gyógyszerárakban és drogériákban 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

szurni a süvege mellé. Csakhogy ám az sehogyan sem akart ott megállni. Próbálta Mihók jobbról is, balról is a süvegébe szurni, de csak a fejét verte össze vele. Végül is annyira megmérgeződött, az ekevasat a sárba hajította.

Megy haza a fejét tapogatva.

— Hát neked mi bajod?

Mihók elmesélte, hogy mi történt vele.

— Jaj, fiam — feleli busan az édesanyja

— az ekevasat a válladon kellett volna hazahoznod.

— Máskor úgy teszek.

Megint elmegy Mihók Ilókékhöz. Most egy kis kutyát adnak neki ajándékba. Szép pulikutya volt. Mihók hazamenet a vállára tette, úgy akarta hazavinni. A kutya azonban sehogyan sem akart ott megmaradni. Mennél jobban nyomta Mihók a vállához, a kutya annál jobban ficáinkolt. Utoljára úgy megmérgeződött, hogy Mihóknak a vállába harapott, azután elszaladt. Hazamegy Mihók és elmeséli anyjának a dolgot.

— Jaj! Jaj! Egy pulikutya a vállamba harapott, pedig úgy tettem, ahogyan édesanyám mondta.

— Csakhogy én azt az ekevasra mondtam — feleli rá Mihók édesanyja. — Kutyát nem szokás vállon vinni. Madzagra kellett volna kötnöd és úgy szépen magad után huznod.

— Máskor majd úgy teszek.

Ismét elmegy Mihók Ilókékhöz és kap ajándékba egy oldal szalonnát. Jó erős madzag volt a Mihók zsebében, azt előveszi és a szalonnára köti. Ugy vonszolja maga után hazafelé s hátra sem nézve szólítgatja is: Kucó, Kucó!

No, a kutyák rá is gyűltek a szalonnára s mire Mihók hazaért, mind megették.

— Jaj — panaszolja az édesanyjának — pedig madzagra kötöttem s úgy huztam magam után.

— Oh, fiam, én ezt nem a szalonnára mondtam — csóválja fejét a szegény özvegy-

asszony. — A szalonnát a hátadra vetve kellett volna hazahoznod. Itthon, de jót is ehettünk volna belőle!

Megint csak elmegy Mihók a leányos házhoz és kapott egy borjut. Fogta magát Mihók — jó markos legény volt — a borjut a nyakánál megragadva, a hátára akarta vetni. A borju azonban úgy az oldalába rugott, hogy Mihók, szegény, nyomban földre esett. A borju meg elszaladt.

Megy haza Mihók az oldalát tapogatva. Elmeséli, hogyan járt.

— Ejnye, Mihókám — mondja neki az édesanyja. — Élő borjut akartál a hátadon hazahozni? Kötelet kellett volna kötnöd a nyakára, de szép gyöngéden, hogy meg ne fojtsad vele. Így szépen hazavezethetted volna. Itthon a jászol elé kellett volna kötnöd és szénát vetni neki.

Amikor legközelebb elmegy, azt mondja neki az Ilók édesanyja:

— Ejnye, fiam, habár nem is mondom, látnivaló, hogy Ilókért jársz ide. Itt van, elviheted. Mire a lakodalmas ebédet anyád elkészíti, én is utánatok megyek.

Örült Mihók nagyon, hogy megkapta végre Ilókot. Elővett egy nagy darab kötelet, annak egyik végét az Ilók nyakába kötötte. Ugy vezette szépen hazafelé. „No, bocikám; ne, ne!” — biztatgatta, ha Ilók sirni kezdett s meg is veregette, ha nem akart menni. Hazaérve a pajtába kötötte és szénát is vetett elébe, hogy egyék. Azután az ajtót bereteszte és boldogan ment be az édesanyjához.

— No, édesanyám, készülhet a lakodalmomra! Meghoztam Ilókot — mondja neki.

— Meghoztad? Igazán? De hol van?

— Odabenn van az istállóban, a jászol elé kötve. Szénát is tettem elébe.

— Jaj, fiam, mit tettél? — kiáltja elszörnyedve az édesanyja. — Nem így szokás menyasszonyt hazahozni! Jaj, ha megsértődik, hol talállok én neked másik feleségnek valót! Eredj hamar, old el a jászol elől. Círogasd meg, tudod, vess szép szemeket is rája,

hogy megbékéljen, azután hozd be ide hozzám.

Elszalad Mihók az istállóba s eloldja Ilókot a jászol elől. Csakhogy ám Ilók sirt szegényében, mint a záporosó és Mihók hiába cirógatta egy nagy cirokseprűvel, csak nem ákarta megbékélni.

— Ej, még valami szép szemeket is mondott édesanyám, hogy azt kell rája vetnem! — jutott eszébe Mihóknak. Jaj, csak miféle szemeket gondolhatott az édesanyja?!

Körülnéz az istállóban, ott volt egy nagy halom kukorica az egyik sarokban. Szép, nagy kukoricaszemek voltak. No, ezek biztosan jók lesznek. Azzal fog Mihók egy lapátot és elkezdi vele Ilókra vetni a kukoricát.

No, még csak ez hiányzott a szegény menyasszonynak! Brüh-hü-hühh — tör ki a zokogás belőle. Azt hitte, szegény Ilók, hogy Mihók még tovább is csufolódik vele. Ugy elszaladt haza, mintha ott se lett volna.

Azalatt a násznép is mind összegyűlt már a lakodalomra, az ebéd is sült, főtt már a konyhán, csak éppen a menyasszony hiányzott. Elment hát a násznép valamennyi, a vőlegénnyel együtt, hogy Ilókot megbékítsék. Nagy ügyel-bajjal sikerült is nekik és így most már mégis csak megtarthatták a lakodalmat. Még máig is élnek tán, ha meg nem haltak.

V.)

Apróságok • Adomák

Tökéletes műkezet talált fel egy német tudós.

Az orvosi tudomány a sebészet terén óriási haladást tett. A sebészeti beavatkozásokat ma már tökéletesen végzik s így a legnagyobb műtétek is veszélytelenek. A sebész munkája kéz- és lábcsontoknál azzal nem ér véget, hogy a beteg testrészeket eltávolítja, hanem ekkor kezdődik az igazán nehéz feladat: a beteg testrészek helyettesítése. Sauerbruch, német orvostanár hosszú évekig tartó kísérletezés után olyan tökéletes műkezet szerkesztett, hogy azzal a műtét következtében elvesztett kezettel teljesen pótolni lehet. A német tanár elmés találmánya olyan esetekben is bevál, amikor a felső karból egészen rövid csont maradt meg. Az újonnan szerkesztett műkézzel finomabb munkát is lehet végezni, mert külön mozognak a könyvek, a csukló és az uj ízületek.

Távolodik a Hold a Földtől.

Csillagászati mérések alapján megállapították, hogy a Föld évezredenként körülbelül husz méterrel távolodik el a Földtől. A Hold nagy távolságához viszonyítva ez olyan kicsi eltolódás, hogy évszázadek múlva sem lehet pontos műszerek nélkül észrevenni.

Macska-lakoma Amerikában.

Seneca Falls, amerikai városka lakossága nyilvános lakomát tartott a vidék legöregebb macskájának tiszteletére. A 22 éves macska ünneplése alkalmával az ünnepi asztalnál kilencszázan jelentek meg. Étkezés közben tejes köcsögöket üritettek az öreg macska egészségére.

Afganisztánban suly szerint vetik ki az adót.

A Közép-Ázsiában levő Afganisztán államban az adót az adózó polgárok testsulya szerint vetik ki. A sovány emberek kevesebb adót fizetnek, mint a kövérek. A világnak ez a legkülönösebb adókulcsa a kezdetleges viszonyok között élő afgán népnél elég igazsá-

gosnak nevezhető. Az egyszerű viszonyok között élő lakosság körében ugyanis a szegények soványok maradnak, a gazdagok pedig keleti tunyaságban töltik életüket és meghiznak.

A sztréb málhahordó ereje.

Belgrádban egy szállítási vállalat málhahordó alkalmazottja közelebről óriási erejéről tett tanubizonyosságot. A munkás idegen segítség nélkül a teherkocsiról egy hatszáz kiló sulyu motort vett a hátára és rendeltetési helyére vitte.

Okos katonai felelet.

A tiszt oktatás közben megkérdi az egyik gyalogostól, hogy mit csinálna, ha tőle jobbra ellenséges gyalogság, balra egy század lovasság, szembe pedig egy üteg tüzérség támadná meg.

A katona így felelt:

— Végrendeletét!

Táncmulatságon.

A lány: Két oka van annak, hogy magából sohase lesz jó táncos.

A fiu: És mi az a két ok?

A lány: A két lába

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyedség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekeik, a választ lapunkban adjuk meg.

A. R. A szőlőterületre nézve ugyanazok az adószabályok érvényesek, mint a mezőgazdasági birtokra. Vagyis adóképpen a tiszta jövedelem 6 százalékát kell fizetni. Ugy hisszük, hogy az adókvetésnél valami hiba történt és az elnézés következtében sujtották Önt a rendesnél nagyobb adóval. A sérelmet a megyei székhelyen levő pénzügyigazgatósághoz beadandó kérésre rövid uton orvosolni fogják.

L. I. Sima héju őszi barackfajtákat faiskolából szerezhet be. A sima héju őszi barackok léduusak, kellemes ízűek és ezért nagyon kedveltek. Előnyük, hogy héjuk teljesen sima, bőtermők és nem kényesek. A hideg és zord időjárást annyira bizonyosan elbirják, mint az őszi barackfa. Tömegtermelésre azonban nem ajánljuk, mert a piacon nem ismerik és ezért nagy mennyiségben nem lehet eladni.

F. Gheorgheni. A beküldött férgek cserebogár csimaszok. A csimaszok ellen való védekezést cserebogár-irtással kell megkezdeni. Most már nagyon nehéz segíteni a bajon. Ajánljuk, hogy az egész területet jó mélyen szántsa meg és közben a csimaszokat szedesse gondosan össze, majd vesse be újból füvel a kérdéses területet. Cserebogár rajzaskor szedje össze gondosan a

cserebogarakat, hogy ne rakhasák le petéiket a földbe.

O. L. A feltevés, hogy a szesz italokban tápláló erő van, csak bizonyos korlátozások között igaz. A dolog úgy áll, hogy a vegyi vizsgálatok szerint egy deci jóminőségű borban annyi táplálék van, mint egy keményre főtt tojásban, vagy másfél kocka cukorban. Egy pohárka édes pálinkának is hasonló tápértéke van. Ez a tápérték azonban csak akkor érvényesül, ha az ember nagyon mérekletesen él a szesz italokkal. — Ellenkező esetben ugyanis tulsúlyba jut a szesz mérgező hatása, tápláló értéke teljesen elvész és a szervezetre nézve káros mérget jelent.

K. J. A tulipán- és nácis-hagymákat valószínűleg a nárcislégy — a Merodon Narcissi — álcái bántják. Ez azonban csak feltevés, mert látatlanban nem lehet határozott véleményt mondani. Miután azonban ez a légyfaj szokta ezeket a diszvirágainkat bántalmazni, azért gondoltam erre a légyfajra. Többféle apró légyfaj van, amely a különböző gumós és hagymás növényeket bántalmazza. Életmódjuk hasonló t. i. mindezeknek az álcája kirágja a különböző hagymás és gumós növényeink hagymáját és gumóját. Ha az álcák már megnöttek, akkor a földbe húzódnak bebábozás céljából és 14 nap múlva kirepül a kész légy. Ellene úgy lehet védekezni, hogy a megtámadott hagymát, a míg még benne tartózkodik a kártevő álca, kiszedjük a földből és a bennelevő kártevővel együtt elégetjük. Másik védekezés mód, hogy a fertőzött földön nem termelünk ilyen hagymás növényt, a földet pedig mélyen alászántjuk. Azt is ajánlják, hogy a vi-

rághagymák körül a földet szórjuk meg vastagon korommal, vagy apró kőszén poronddal, hogy a kártevő legyet elriasszuk erről a helyről és a petének lerakása végett más helyet keres magának, illetve a kukacok széntől mentes helyre húzódnak.

A rózsafák lisztharmatja ellen a „Sulfarol“ nevű kész készítmény használandó. A lisztharmat főleg a krízonrózsát és általában a felfutó rózsát szokta ellepni. — Ellene a Sulfarol 1/2%-os oldatát szokták a rózsalevelekre kipermetezni. A bajt könnyebb megelőzni, mint a már elharapodzott betegséget gyógyítani. Ezért ne várjuk be a lisztharmat megjelenését, hanem már megelőzően rendszeresen permetezzük a lisztharmat iránt érzékeny rózsafajtákat 2-3 heti időközökben és pedig 1/2%-os oldattal. A Sulfarol vízben oldható kész készítmény, amely vízben való föloldás után azonnal kipermetezhető.

A védekezés másik módja, hogy a lisztharmatos lehullott leveleket összeszedjük és elégetjük.

P. B.

B. M. Tekintettel a csecsemő két hetes voltára, csak a kényszerítő körülmények folytán szabad a tehéntejes táplálásra reáterni. — Így is fel kell tennünk előbb a kérdést: nem áll-e a szülők módjában dajkát felfogadni? A második fontos dolog eldönteni, hogy mennyi anyatej áll rendelkezésre? — Tudni kell ugyanis, hogy az első élethetekben 24 óra alatt 600 gr. anyatej (vagy mesterséges táplálás esetén ugyanennyi rizslével kevert tehéntejre) van szükség. Az anyatej mennyiségét úgy állapítjuk meg, hogy szoptatás előtt és után lemérjük csecsemő mérlegén a cse-

Olvassa át figyelemmel az új
képes árjegyzékünket,

mert a legtöbb gyümölcsfát és cserjét április hó végéig, azonban díszfákat, rózsákat, földiepret és évelőket még májusban is sikeresen ültethet.

Ambrosi, Fischer és Társai

Aiud, Jud. Alba.

csemő súlyát és a 24 óra alatt esz-
között 5–6 szoptatás alkalmával
nyert súlykülönbségek összege
adja az anyatej mennyiségét. Ha
ez nem éri el a 600 grm-ot, úgy
nincs elegendő tej, mert mond-
juk, hogyha az anyának csak 300
gr. napi tejmennyisége volna,
ugy az semmiképpen sem elegen-
dő csecsemője táplálására. Van-e
csecsemő mérleg? (A konyha-
mérleg nem ad pontos eredmé-
nyeket.)

Ami már most a jelen esetben
teendő, az a következő: 1. Leg-
először meg kellene állapítani az
anyatej mennyiségét. Ha ez cse-
csemőmérleg hiányában lehetet-
len, (városokban gyógytárban,
drogueriákban kölesön kapható
csekély díj ellenében) ugy elég-
telen anyatej mennyiségre követ-
keztetünk abból, hogy a csecsemő
sokat sír, hogy székrekedése van
stb. 2. Az első 6 hétben (már el-
telt kettő s néhány nap) még ke-
vés anyatej mellett is lehetőleg
szoptatni kell 3–3½ óránként, de
csak nappal (éjjel legfeljebb csak
egyszer), de mivel nincs elegendő
anyatej, mesterséges táplálékról
is gondoskodunk. Ez a rizslével
készített tehéntej. És pedig szük-
ségünk van 24 óra alatt 2 decili-
ter tehéntejre és 4 deciliter rizs-
lére. E kettő keveréke adja jelen
esetben a mesterséges táplálékot.
Az elkészítés módja: egy fél evő-
kanálnyi rizskását jól megmo-
sunk és vízben jól megfürünk
(annyi vízben hogy 4 deciliter
megmaradjon). Most a rizslevet
a 2 deciliter felforralt tejjel
összeöntjük kevés tejcukrot, vagy
1 tabl. saccharint teszünk hozzá
és 2–3 percig dunsztoljuk. Ez a
mennyiség 6 egyenlő részben tel-
jesen tiszta szopó üvegből szopó-

kával adandó be a szoptatás után.
(Ha pl. szopnék a csecsemő csak
30 gr. anyatejet és utána nyujt-
juk a mesterséges táplálékot, ta-
lán teljesen nem enné meg, de az
nem baj, mert kapott anyatejet
is, annyit amennyit.) A rizslés
tehéntejet az edényben, melyben
készítettük, letakarjuk sűrű szí-
tával és pormentes, hűvös helyre
teszük. Szoptatáskor elővesszük
és a szopóüvegbe 100 gr-mot bele-
öntünk és meleg vízbe állítva az
üveget, testhőmérsékre felmele-
gítjük. Akinek módjában áll, 6
szopóüveget szerez be és a napi
mennyiséget elosztva teszi el. Ez
kényelmesebb eljárás és csira-
mentesebben is megőrizhető a
rizslés tehéntej. Az itt közölt táp-
lálási mód a csecsemő 6 hetes
koráig érvényes. Amikor a 6 he-
tet betöltötte, a tápanyag meny-
nyisége felemelhető (3½ deciliter
tej és 3½ deci víz, 20–25 gr. cu-
kor.)

Dr. G. E.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszö-
net mondunk a bejelentett új elő-
fizetőkért:

W. J. Camin, Sz. M. P. Luduş,
J. I. Medves, L. P. Tipar, H. S.
Zerind, H. L. Dealul, K. L. Ga-
lesti, D. A. Alungeni.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Azon
előfizetőink részére, akik na-
gyobb hátrálékban vannak, a to-
vábbi lapküldést megszüntettük.
Ha azonban a hátrálékot ki-
egyenlítik, vagy pedig egy na-
gyobb összeget fizetnek arra, ér-
tesítésük és a pénz beküldése
után ismét megindítjuk címükre
lapunkat. Azon hátrálékosokat
pedig, akiknek a lapküldést még

nem szüntettük meg, ismétellen
figyelmeztetjük, hogy gondos-
kodjanak a hátrálék beküldésé-
ről, mert hosszabb időre szóló
hitelt vagy haladékat nem adha-
tunk. A postautalványon felszö-
lített hátrálékosokat kérjük,
hogy az utalvány felhasználásá-
val küldjék be nemcsak az elmúlt
időről a hátrálékot, hanem a
j. évi előfizetési díjat is.

O. F. Sighet. Az említett sors-
jegyek még a háború előtti kibo-
csátásuk s mint ilyenek rendki-
vül csekély értéket képviselnek.
Ennélfogva nem érdemes velük
foglalkozni annál kevésbbé, mert
a nyereséjegygyék megszerzése
nagy utánjárást és költséget igé-
nyel s ez nincsen arányban az
esetleges nyeresémmel sem. Te-
hát ismételjük, kár az időt töl-
teni velük.

B. I. Ghelintă. Sziveskedjék lel-
készi igazolást küldeni s akkor
egy évig ingyen küldjük la-
pukat.

Cs. K. Vădaş. Érdeklődésével
forduljon a következő címhez:
Agrotechnica Cluj, Cal. Reg.
Ferdinand 8. Közölje az említett
céggel, hogy mennyi és milyen
gyümölcsfái vannak.

H. F. Alungeni. A naptárt cí-
mére másodszor is elküldöttük.

D. J. Gazdakör Zerind. A lapot
f. év III. 1-től megindítottuk.
Előfizetés rendben 1938. III. 1-ig.

A következő befolyt pénzeket
nyugtázzuk: H. J. Vilvoorde 250
(r. 1938. május 1-ig, 90 lej a Köz-
lönyért.) Sz. A. Ciumburd 75 (r.
1936. dec. 31-ig), G. M. Sincal 162
(r. 1937. febr. 1-ig), özv. B. D.-né
Tonciu 150, M. J. Saniob 155, B.
J. Dragoşeni 230 (Gazdatudo-
mány elküldve), K. T. Oeland
155, özv. V. I.-né Martineni 150,
B. M. Cozmeni 150, L. A. Doboli
de sus 150, K. J. Ciavoş 150, P. S.
Firtuseni 155, Sz. I. Gaşa 300, J.
R. Ghelintă 150, P. M. Herculan
300, L. I. Raclul 150, F. D. Eliseni
150, T. K. Baiuţ 100, Hangya Her-
culian 150, Sz. I. Caraşova 150, S.
I. Ghimes Făget 155, O. I. Tor-
mac 1000, H. K.-né Timişoara 150,
(r. 1937. dec. 31-ig), Camin-ról R.
J. 150, R. I. 150 és W. J. 120, N.
M. Tritul de sus 170, B. F. Valeni
75, Sz. L. Luduş 205, T. J. Copând
150, V. A. Luduş 130 lej.

M. A. V. önbeállítás golyóscsapágyas acélkeretű cséplőgépek,

legújabb kivitelben M. A. V. szab-
beszerelhető herefejkeszülékek.
„Hanomag Diesel” 33/45 Hp. trak-
torok, kicserélhető hengerperselyek-
kel. „MÁVAG” egyetemes kalapá-
csos malmok. A cséplőgépekhez
különbféle üzemgépek. Mindenkor
a legolcsóbb árakban és kedvező
fizetési feltételek mellett kapjátok a
romániai kizárólagos vezérképviseletnél:

„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari Részv. Társ.-nál,
TIMIŞOARA, Str. I. C. Brătianu 34. — Telefon 914.

Távírat: Industria—Timişoara.

Szép képek és szobrok kiállítása.

A Magyar Nép olvasóinak hétről-hétre nagy gyönyörűséget és tanulságot nyújtanak a lapunk utolsó oldalán elhelyezett magyaros díszítmények. Ezeknek a rajzoknak a készítője, Tóth István festőművész, unitárius gimnáziumi tanár. Tóth István a Magyar Népek csaknem megindulása óta hűséges munkatársa. Művészete sok-

Benczédi Sándor szoborműve: Mi ujság a Magyar Népekben?

oldalú s így a legváltozatosabb tárgyú rajzok elkészítésére szoktuk felkérni.

A husvéti ünnep alkalmával Tóth István művészi munkásságának legutóbbi alkotásait szép kiállítás keretében mutatta be. A kiállításon száznál több vízfestmény és tintarajz bizonyítja, hogy Tóth István művészete állandóan fejlődik. Tóth István különösen nagy mester az apró képek festésében. Művészete ebben a tekintetben egyedülálló, ezért nagy értéket jelent a magyar művészet számára. Falusi képei, virágos rétekről és erdőkről készült, napsugaras tájképei elárulják, hogy Tóth István szereti a falut és a természetet. Művészetének értékét nagyban emeli, hogy kis képein nagy gondolatokat és érzéseket tud kifejezni. Mindezt művészi tökéletességgel végzi, ami ilyen kis képek festésénél a művész számára sokszoros nehézséget jelent. Művészi képei közül egy régi magyar udvarház mesterien megfestett képét mutatjuk be. A virágos és napsugaras tájban álló házat körül lengi az elmúlt századok hangulata.

Tóth István festőművész képművészeti kiállításának keretében mutatkozott be Benczédi Sándor, székelly szobrászművész. Csaknem minden tanulás nélkül művészi tökéletességgel készíti gyönyörű szobrait. Égetett agyagból készített szobrai élet-erősen és hűen fejezik ki művészi szándékát. Kezei alatt megelevenedik a holt anyag és szinte látjuk, hogy a mozdulatlan figurák lendületesen mozognak. A bemutatkozó kiállításon megállapíthatjuk, hogy Benczédi székelly östehetség és fejlődése elé nagy reménységgel tekinthetünk. Képünkön egy szobor csoportját mutatjuk be: „Magyar Nép-et olvasó székelly gazdák“.

Tanuld meg!

Védjük meg az oltásokat a madarak kártételétől!

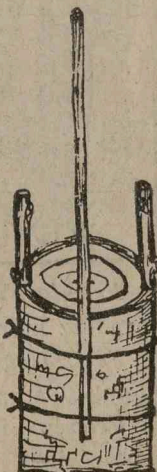
Az oltások fiatal hajtásait a madarak, amikor az oltóvesszőre szállnak, gyakran letörik. Ilyen módon kárba vész a munka és egy évet késünk a cél elérésében. A bajon könnyen lehet segíteni, ha az oltás elvégzése után pálcát kötünk az oltóvessző, vagy vesszők mellé. Képünkön bemutatjuk az ilyen módon megvédett oltást. Egyidejűleg bemutatjuk képünkön a két leggyakrabban alkalmazott oltási formát. Az özlábékelést és a héjalá-oltást. Ezekkel az oltási módokkal végezhetjük a rendes tavaszi nemesítéseket és a megijjított fák átoltását.

1.

2.

3.

1. Az özláb-ékelésnél ék alakú oltóvesszőt oltunk be.
2. A héjalá-oltás a legbiztosabban megfogható oltási mód.
3. A madarak kártétele ellen védőpálcákat alkalmazunk.

Kütdgasra szállott a sas.

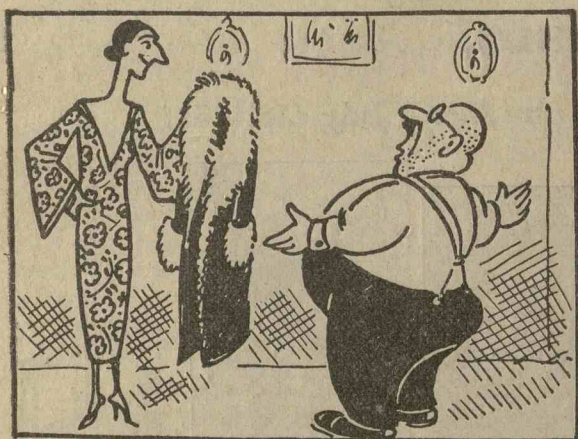
Engem komám ne csalogass.

Ha pediglen ehez értesz:

Csalogass a „Magyar Nép“-hez.

A bodza, mint gyümölcsfa.

Németországban a bodzát kertekbe és gazdasági udvarokba is ültetik. A bodza virágát nagyon sokféle módon lehet felhasználni, gyógyszerül és a háztartásban. Gyümölcséből gyümölcslevet, izet és levest lehet készíteni. Kertekbe nem szívesen ültetik, mert nagyon gyorsan szaporodik és elnyomja a körülötte lévő fákat. Annál gyakrabban ültetik udvarokra, különösen trágyatelek mellé, mert a legtrágyásabb talajokban is kitűnően diszlik. A trágyatelek mellé ültetett bodzafa azáltal is hasznot hajt, hogy beárnyékolja a trágyatelepet és megakadályozza a trágya kiszáradását.

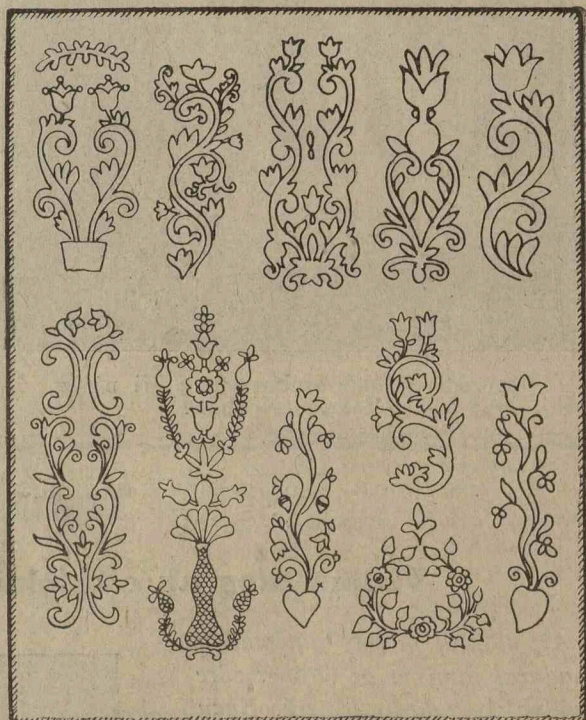

Feleség: Végy nekem új rókabőrt a kabátomra. Ez már van legalább öt éves.

Férj: Hogy mondhatz illet? Alig két éve vettem.

Feleség: Igen, de a róka is viselte vagy három évig.

A magyar díszítés alapformái.

Néhány érdekes és rendkívül ügyes csoportosítású díszítést adunk mai számunkban. Ezeket egyformán használják fejják és kapuk díszítésén, festve vagy kidomborítva, vagy a kidomborított díszeket még külön ráfestéssel díszítik és teszik még szebbé. Aránylag kevés díszítő elemet használnak ezeken, de a szár és inda gazdag változtatásával a díszítéseket is dusabb hatásúvá teszik.

Olvassátok a Magyar Nép könyveit.